

ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК

ДОЗВОЉЕНОСТ РЕВИЗИЈЕ ПРОТИВ НАЛОГА ЗА ПОВРАТАК ДЕТЕТА ПО КОНВЕНЦИЈИ О ГРАЂАНСКО-ПРАВНИМ АСПЕКТИМА МЕЂУНАРОДНЕ ОТМИЦЕ ДЕЦЕ

Против налога за хитан повратак детета донесеног у ванпарничном поступку по одредбама Конвенције о грађанско-правним аспектима међународне отмице деце, ревизија није дозвољена, јер овај налог као привремена мера посебне врсте, по својој правној природи нема карактер мериторне одлуке о праву на старање.

Из образложења:

„Решењем Окружног суда у..... одбијена је жалба противника предлагача и потврђено решење Општинског суда у... којим је усвојен предлог предлагача и наложено противнику предлагача да предлагачу врати и преда децу мал. ... који се налазе код противника предлагача.

Против овог правноснажног другостепеног решења противник предлагача је благовремено изјавила ревизију Врховном суду Србије због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији противника предлагача у смислу одредаба чл. 403 и 404. у вези чл.401. и 412. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр.125/04), које се примењују на основу члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.111/09), будући да је ревизија противника

предлагача изјављена пре 29.12.2009. године, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија противника предлагача изјављена против наведеног другостепененог решења није дозвољена.

Наиме, циљеви Конвенције о грађанско-правним аспектима међународне отмице деце („Службени лист СФРЈ“, Међународни уговори бр.7/91) – у даљем тексту Конвенција, у смислу члана 1., су: а) да обезбеди што хитнији повратак деце незаконито одведене или задржане у некој држави уговорници; б) да се права на старање и виђење са дететом по закону једне од држава уговорница стварно поштују у другој држави уговорници.

Поступак за повратак детета који спроводе судови или управни органи је хитан (члан 11. став 1. Конвенције), а после шест недеља од дана покретања поступка лице из члана 11. став 2. ове Конвенције има право да тражи образложење због одлагања.

Према одредбама члана 12. став 1. наведене Конвенције, ако је дете незаконито одведено или задржано у смислу члана 3. Конвенције, а на дан почетка поступка пред пред судским или управним органом државе уговорнице у којој се дете налази је протекло мање од годину дана од дана незаконитог одвођења или задржавања детета, односни надлежни орган ће наложити хитан повратак детета.

Одлука на основу ове Конвенције, у смислу члана 19, у вези са повратком детета неће се сматрати мериторном о било ком питању у вези са правом на старање.

Како посебним прописима нису уређена правила поступка пред редовним судом за примену Конвенције о грађанско-правним аспектима међународне отмице деце, на основу одредаба члана 1. став 2. Закона о ванпарничном поступку – ЗВП, у поступку издавања налога за повратак детета примењују се опште одредбе Закона о ванпарничном поступку, јер се не ради о спору за заштиту повређеног или угроженог права, да би се непосредно могле применити одредбе Закона о парничном поступку, обзиром на одредбе члана

19. ове Конвенције која одређује правну природу налога о повратку детета, као немериторне одлуке.

Оцењујући дозвољеност ревизије противника предлагача против наведене другостепене одлуке у смислу члан 412. у вези члана 27. ЗВП, Врховни касациони суд је закључио да поступак издавања налога за повратак детета у смислу члана 3. и 14. у вези члана 19. наведене Конвенције по својој правној природи нема карактер мериторне одлуке о праву на старање већ хитног извршног налога за повратак детета као привремене мере *sui generis* (привремене одлуке посебне врсте), којом се поступак одлучивања о праву на старање детета не завршава и утврдио да је ревизија противника предлагача у овој ванпарничкој ствари за издавање налога о повратку малолетне деце, држављана Републике ... на основу судске одлуке Републике као државе уговорнице и потписнице ове Конвенције, недозвољена."

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рев 2239/10 од 24.02.2010. године, утврђена на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда 13.09.2010. године)